

Carl Bildt: Ny politik i en ny tid? Linjetal ang. utrikespolitiken

Talare
Carl Bildt
Utrikesminister

Datum
19 december 2006

Plats
Utrikespolitiska institutet,
Stockholm

Ny politik i en ny tid? Med en ny regering förväntas det på ett eller annat sätt att komma också en ny utrikespolitik.

Vi talar tydligare om den europeiska identiteten och det europeiska engagemanget i vår utrikespolitik. Vi ser klart betydelsen av den transatlantiska länken. Vi vill vara en än tydligare röst för frihet och demokrati. Vi satsar betydligt mer på att kunna bidra till stabilitets- och fredsoperationer.

Och vi har en fast parlamentarisk majoritetsbas för den politik vi strävar efter att föra. En parlamentarisk bas som dessutom i de allra flesta av dessa frågor sträcker sig långt utöver bara allianspartierna.

I detta ligger självfallet en styrka.

Men det jag skulle vilja diskutera i dag är inte främst detta - utan de förändrade uppgifter som vi står inför i det lite längre tidsperspektivet. Ordföranden i detta institut har i ett tidigare anförande pekat på de stora paradigmskiften som svensk utrikespolitik gått igenom under vår nationalstats historia.

Det första paradigmskiftet var när Gustaf II Adolf 1630 landsteg på Usedom i norra Tyskland och inledde den epok som i vår historieskrivning något pretentiöst kallas stormaktstiden.

Den varade ett sekel - men mentalt dröjde den nog kvar betydligt mycket längre än så.

Det andra paradigmskiftet kom nästan två sekler efter det första när Jean Baptiste Bernadotte vände alla stormaktsdrömmar ryggen och 1812 inledde den långa period som vi kan beteckna som den nationella småstatsperioden.

Stundtals har denna period framställts som en lång och obruten period av det som kallats neutralitetspolitik. Så var det knappast, men det som dock förenade politiken under denna period var småstatens ständiga strävan att undvika att dras in i de stora makternas förvecklingar.

Det var denna politik som under decennierna efter det andra världskrigets slut - och länge formad av erfarenheterna från de åren - kom att beskrivas som alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig.

I sin hårda kärna - stödd av ett försvar som länge förblev starkt - var det en politik som tjänade vårt land väl, och som vi också är förmättna nog att tro bidrog till en viss stabilitet i vår del av Europa.

En del av dess retoriska utanverk stämde inte alltid med dess faktiska hårda kärna. Ibland fanns det en besvärande tendens att låta den säkerhetspolitiska alliansfriheten glida över i en idémässig neutralitet mellan demokratier och diktaturer. I grunden handlade det om en politik som hade ett brett nationellt stöd.

Det tredje stora paradigmskiftet i vår utrikespolitik är det som tog sin början när vi 1995 fullt och helt blev medlemmar i den Europeiska unionen. Det vi då gjorde var ju att gå med i en politisk allians med långt gående ambitioner icke bara på den ekonomiska integrationens, utan också på utrikes- och säkerhetspolitikens område.

Vid ceremonin på Korfu på midsommarafton 1994 - när vi undertecknade avtalet om vårt inträde i den Europeiska unionen - sade jag att "det bara är ett fördjupat samarbete mellan Europas nationer och folk som kan säkra freden och rida spärr mot tragedierna, lidandet och eländet." Och det var i detta samarbete som vi helt och fullt gick in.

Även om det då kanske inte alltid uttalades tillräckligt klart råder det knappast någon tvekan om att detta var ett paradigmskifte av samma dignitet som 1630 och 1812.

Under det tidigare skedet hade vår politik alltid formats mot bakgrunden av att försöka att undvika och att överleva det nya storkrig i Europa som alltid var en möjlighet.

Vår linje var den väpnade alliansfriheten. Andras var den väpnade alliansanknytningen. Ytterst vilade den europeiska situationen på den militära avskräckningens förmåga att hålla kriget borta, i avvaktan på att en verklig fred en gång skulle kunna bli möjlig.

Det sovjetiska systemets successiva sammanbrott under det sena 1980- och det tidiga 1990-talet förändrade i grunden den europeiska scenen, och skapade också förutsättningen för vårt eget utrikes- och säkerhetspolitiska paradigmskifte.

Plötsligt ställdes på nytt frågan om hur en europeisk säkerhetsordning skulle kunna gestaltas. Det svar som också vi kom att ansluta oss till var att det nu fanns en möjlighet att bygga en varaktig fred genom en successivt allt mer långtgående ekonomisk och politisk integration av en allt större del av vår kontinent.

Det är det arbetet vi nu står mitt uppe i. Att vi tillhört dem som tydligast argumenterat för den Europeiska unionens fortsatta utvidgning har inte minst sin grund i vår övertygelse om vikten av att bygga denna nya europeiska fredsordning - och vår vilja att helt och fullt vara med och bygga denna.

Framstegen under de år som gått sedan jag senast satt i svensk ansvarig politisk ställning är närmast hisnande. Då handlade vår diplomati - förutom inträdet i den Europeiska unionen - fortfarande om ansträngningar att främja tillbakadragande av ryska trupper och installationer från de baltiska länderna.

I dag är Estland, Lettland och Litauen mer fullvärdiga medlemmar av det europeiska och atlantiska samarbetet än vad något av de nordiska länderna är.

Med Rumäniens och Bulgariens inträde i vår union vid årsskiftet fullbordas den utvidgning som för ca 100 miljoner medborgare, i 10 nationer från Finska viken i norr ner mot Bosporen i söder, skapat ett nytt bälte av ny fred och nya ekonomiska förutsättningar.

Av allt det som den europeiska integrationen åstadkommit under de snart 50 år som gått sedan Romfördraget undertecknades, kommer detta kanske att framstå som det enstaka viktigaste.

Men uppdraget fortsätter. Både att fortsätta den politiska integrationen och den ekonomiska omvandlingen i det som i dag är världens största integrerade ekonomi, och att fortsätta den utvidgning vars fokus under kommande år ligger i det sydöstra Europa som omfattar ca 100 miljoner medborgare i länderna på västra Balkan och i Turkiet.

Att den processen kommer att vara svårare än tidigare utvidgningar innebär alltså icke att den är mindre viktig.

Det handlar inte bara om försoning och fred - och möjligheter till ekonomisk och social utveckling - på det söndrade Balkan. Det handlar också om den långt viktigare uppgiften att bidra till frihet och demokrati i det historiskt alltid så viktiga området kring östra Medelhavet och Svarta havet.

Men vår uppgift slutar inte vid den successiva formella utvidgningen av vår union. Vi måste bygga nätverk av integration och samarbete som sträcker sig långt längre än så. Till Medelhavets andra strand, och bort över Europas östliga slätter. Också i dessa länder och regioner kan Europas så kallade mjuka makt vara en samhällsomvandlingens kraft långt starkare än vad många i dagens debatt förefaller att inse.

Här hemma vill vi att vårt Sverige skall vara ett öppet samhälle med en öppen ekonomi, och på samma sätt vill vi ha ett öppet Europa som också ser det som en viktig uppgift att verka för en öppen värld.

I detta ligger långt mer än bara vackra fraser. De krafter som vill se mer slutna samhällen, ett stängt Europa och en värld där murar av misstro åter reses får absolut inte underskattas. Vi ser dem ständigt i misstron mot det som är annorlunda, i rädslan för det som är främmande och i de locktoner som försöker att få oss att söka trygghet i de slutna gemenskaper som ytterst definieras av misstron mot dem eller de som inte vill, kan eller får vara med. Det går i vår politik en rak linje från vårt arbete för öppenheten på skolgården i Rinkeby över vår tro på ett öppet Europa till vår övertygelse om att den fria handelns och globaliseringens krafter skapar förutsättningarna för en bättre värld.

Det är visionen om det öppna Sverige, det öppna Europa och den öppna

världen.

Vårt eget utrikes- och säkerhetspolitiska paradigmskifte har skett samtidigt som världen i dess helhet har gått in i den tredje fasen av globalisering. Världen blir allt öppnare - med allt vad det innebär av nya möjligheter och nya utmaningar.

Den första fasen av globalisering var den som präglades av Europa men kom till ett så abrupt slut i augusti 1914. Den andra var den geografiskt mer begränsade - främst västra Europa, norra Amerika och Japan - som kom att domineras av främst den amerikanska ekonomins starka expansion.

Till betydande del är det självfallet fortfarande denna som präglar vår värld. Den amerikanska ekonomins innovations- och växtkraft under det senaste decenniet har varit genuint imponerande.

Men det är främst Asiens återkomst som definierar denna den genuina globaliseringens tredje våg.

Dess rötter ligger i början av de kinesiska reformerna 1978, i det sovjetiska systemets sammanbrott kring 1989 och i början av Indiens frigörelse 1991 från den paleosocialism som intill dess hade begränsat dess möjligheter. Trots den för oss så uppenbara betydelsen av den europeiska frigörelsen är det ändå Asiens återkomst som kommer att dominera bilden.

Jag säger återkomst därför att vi så lätt glömmer att under det årtusende som låg före den första europeiska vågen av globalisering var det Asiens ekonomier som stod för ca tre femtedelar av den samlade globala ekonomin. Den europeiska expansionen och - senare - den amerikanska uppgången ändrade i grunden detta. För ett halvt sekel sedan var de asiatiska ekonomierna nere i ca en femtedel av den globala ekonomin.

Men efter de senaste decenniernas starka expansion ligger de nu redan kring två femtedelar. Vi kommer med stor säkerhet att få uppleva den dag då tre femtedelar av den globala ekonomin åter ligger i Asien.

Jag tror inte att vi alltid fullt ut inser kraften i den ekonomiska omvandling som världen - och därmed vi - nu står mitt uppe i. I själva verket har den globala ekonomin aldrig någonsin utvecklats och omvandlats så starkt och så snabbt

som är fallet just nu.

Det ser vi i de omedelbara siffrorna.

Den globala ekonomiska tillväxten ligger på rekordnivåer, och omfattar nu en långt större del av världen än tidigare.

Men än viktigare är att vi under det senaste decenniet sett hur handeln varje år ökat minst dubbelt så snabbt som produktionen, vilket ju innebär att integrationen i den globala ekonomin går framåt mycket snabbt.

Men än mer än av handel drivs integrationen av strömmar av kapital och investeringar. Och om man med en lätt förenkling kan säga att handeln ökar minst dubbelt så snabbt som tillväxten, så ökar flödet av investeringar över tiden minst dubbelt så snabbt som handeln.

Det handlar inte bara om globalisering - det handlar om en accelererande globalisering. Och det handlar om den tredje fas av globalisering som vi bara står i början av. Som dessutom sammanfaller med den starkaste utvecklingen av teknik och vetenskap som världen någonsin sett.

Det senaste jättelika containerfartyget - danska Emma Maersk - lastar upp mot 14 000 containrar. Cirka 2 procent av världens samlade produktion finns vid varje tillfälle i speditörsföretaget UPS. Ikeas köpcentra Mega utanför Moskva är med ca 60 miljoner besökare årligen det mest besökta köpcentret i världen.

Jag minns hur jag alldeles i början av 1990-talet fick en av de allra första GSM-telefoner som då började tillverkas. I dag har nästan en tredjedel av världens befolkning ett GSM-abonnemang - och antalet växer med 1 000 varje minut.

Det säger sig självt att allt detta visar på en i grunden utomordentligt positiv utveckling.

Världsbankens senaste rapport - Global Economic Prospects 2007: Managing the Next Wave of Globalization - om den globala ekonomin, tecknar bilden av hur det växer fram en ny global medelklass från Shanghai till Sao Paulo.

Inom ett kvarts sekel kommer denna utvecklingsländernas nya medelklass att

mer än tredubblas, och då kommer mer än 90 procent av det vi globalt kan se som medelklass att leva i länder som vi för inte så länge sedan kallade utvecklingsländer.

Det skapar bättre grundläggande förutsättningar för såväl öppna samhällen som öppna ekonomier. Och eftersom vi tror att Immanuel Kant i grunden hade rätt i sin lilla skrift om "den eviga freden" borde detta också skapa bättre förutsättningar för fred och stabilitet.

Ibland möter man föreställningen att denna globalisering mest leder till ökade klyftor. Men så är det inte.

Samma världsbanksrapport visar hur vi i dag ser förutsättningar för att samtidigt som den globala ekonomin fördubblas under det kommande kvartssekklet, kommer fattigdomen i världen - de som tvingas att leva på mindre än en dollar om dagen - att halveras.

Och det var slående hur en ny global opinionsundersökning - Gallup International: Voice of the People 2006 - visade att inställningen till globalisering och välkommandet av utländska investeringar faktiskt var allra starkast i det Afrika vars eftersläpande utveckling ju också har sin grund i dess ofta alltför slutna ekonomier.

Vi vet av erfarenhet att öppna ekonomier utvecklas betydligt starkare än vad slutna ekonomier gör.

Fortfarande svarar Europa, Nordamerika och Japan för ungefär tre fjärdedelar av den globala produktionen.

Men förändringarna kommer snabbt. Den kinesiska ekonomin fördubblas med nuvarande tillväxttakt vart sjätte år. Indien kommer inte långt efter. Utvecklingsländernas andel av världshandeln ligger redan i dag kring 30 procent men förväntas under de närmaste decennierna att öka till upp mot ca 50 procent. Och deras andel av den globala ekonomin kan kring år 2030 i så kallade PPP-termer komma att ligga kring 60 procent.

Att det finns en osäkerhet i trender som dessa behöver knappast understrykas.

Bara för att nämna en av de allra viktigaste: hur länge är det möjligt för Kina att fortsätta denna ekonomiska utveckling med bibehållande av ett i grunden auktoritärt politiskt system? En friare ekonomi kan i längden inte fungera i ett ofritt samhälle. Hur kommer den förändring som förr eller senare måste komma att gestalta sig?

Med detta varde också sagt att denna globalisering är inte bara betydelsefull ekonomiskt och socialt.

Den är också viktig när det gäller att öppna upp slutna strukturer och samhällen och bryta ner de barriärer mellan nationer, kulturer och religioner som annars riskerar att leda till nya spänningar och konflikter.

Och att därmed bereda vägen för öppnare samhällen i detta ords vidaste bemärkelse.

Historien lär oss att öppna samhällen och öppna ekonomier har bäst förutsättningar att ur mötet mellan olika kulturer få till stånd kreativitet snarare än konfrontation. Den öppna handeln öppnar också vägen till det öppna samhället och det öppna sinnet.

Och det är kanske viktigare nu än vad det någonsin tidigare varit. När den schumpeterianska kreativa förstörelsens och den nya öppenhetens krafter drar fram genom den globala ekonomin är det ofrånkomligt att de också kommer att skapa ekonomisk, social och därmed också politisk turbulens.

De som är rädda för att bli förändringens förlorare söker ofta sin tillflykt i den förrädiska tron på de slutna idéernas, det slutna samhällets och den slutna ekonomins förmenta trygghet. Det är ofta inte längre ideologierna som bär upp politiken - oftare är det identiteterna som definierar de politiska motsättningarna.

Thomas Friedman - kolumnisten som senast skrivit bästsäljaren om "the flat world" - har konstaterat att den vanligaste sjukdomen i denna den platta världen kommer att bli det han kallar "multiple identity disorder."

Tredje generationens invandrare från Pakistan börjar tillverka bomber i det gamla Englands nya slum. Valen i Irak blir föga mer än en etnisk folkräkning.

Diskussionens vågor går höga om huruvida ett muslimskt land också kan vara europeiskt. Den brutala nationalismen löper amok i det ryska Karelen.

Och borta i bergen i Waziristan sitter - sägs det - en shejk och manar hatiskt till våldsam terror mot alla de öppenhetens, demokratiseringens och globaliseringens krafter som hotar att underminera hans slutna idéers tillbakadrömmande värld.

Så ser vi då hur motsägelsefull och komplicerade den värld i så stark förändring som vi i dag lever i är.

I stora delar av denna värld - inte minst i det Asien som nu håller på att återta sin historiska plats - spirar en stark optimism om en än bättre framtid inte bara ekonomiskt och socialt utan också vad gäller de egna nationernas möjligheter.

Och i vår del av världen kan vi konstatera att vårt Europa aldrig varit så fritt, så fredligt och så välmående som det är i dag. Och när jag använder order aldrig så menar jag just aldrig - aldrig i historisk tid.

Men vänder vi blicken mot det vida område som - allt efter tycke och smak - kan beskrivas som från Kabul till Khartoum, från Amritsar till Agadir eller från Peshawar till Pristina blir bilden radikalt och oroväckande annorlunda. När globaliseringen accelererar är detta en del av världen som tenderar att halka efter allt mer.

Om den muslimska världens länder har ca 20 procent av världens befolkning representerar de bara omkring 4 procent av världens handel. Och ser vi på användningen av Internet - en nyckel till mycket av det nya - kan vi konstatera att arabvärlden ligger efter utvecklingen i det fattiga Afrika söder om Sahara. I dessa länder har hälften av kvinnorna inte haft möjlighet att lära sig läsa och skriva. 40 procent av de som bor i Mellersta Östern och Nordafrika har ännu inte fyllt 15 år.

Här är riskerna för att en kombination av den ekonomiska eftersläpningen, de olösta politiska frågorna och tendenser till religiöst baserade motsättningar kommer att skapa den perfekta stormens förutsättningar för konvulsioner, konflikter och till och med krig.

Det är också här som vi tydligare än på många andra håll ser att vi inte längre lever i det internationella system som kom att kodifieras i och med den westfaliska freden 1648. Sedan dess har det internationella systemet varit ett system av i grunden självständiga och suveräna stater, och den internationella politiken i grunden frågan om relationen mellan dessa. Längre var handeln relativt begränsad - före den första globaliseringsfasen föga mer än en procent av den samlade produktionen. Diplomatiken en fråga om sändebuden mellan monarkernas hov. Det var när arméerna rörde sig över gränserna - alls icke ovanligt - som världen förändrades.

I dag är staterna eller deras sammanslutningar - vår Europeiska union främst av dessa - fortfarande det internationella systemets enstaka viktigaste aktörer. Men det är allt tydligare att det är andra krafter och aktörer som blir allt viktigare.

Och då tänker jag inte enbart på handelns och företagandets gränsöverskridande krafter.

Den 11 september visar den kraft som ligger i kombinationen av den nya teknologin och det gamla hatet. För en kostnad långt under en gammal stridsvagn kunde världens ledande makt attackeras och hotas på ett sätt som aldrig tidigare skett.

Och under de senaste månaderna har vi sett hur några av världens mäktigaste militära maskiner i den nya tidens miljö utmanats av ickestatliga grupperingar och styrkor som talibanerna kring Kandahar, Hizbollah i södra Libanon eller al-Sadrs milis i Bagdad.

Trots min starka optimism om globaliseringens kraft och möjligheter tillhör jag dem som ser med djup oro på de strategiska perspektiven för de närmaste decennierna. Och som är övertygad om att bara en fördjupad strategisk diskussion om de utmaningar vi står inför kan leda till den politik som för oss framåt.

I grunden handlar det om att värna och vidareutveckla globaliseringens alla möjligheter till en allt öppnare och allt bättre värld - men att göra det i fullt medvetande om styrkan i de krafter som om de lyckas växa sig starkare riskerar att kasta allt över ända.

Ingen global era av frigörelse och nya möjligheter har varat för evigt. Kriget och konfrontationen har inte skrivits ut ur historien. Och de avgörande utmaningarna ligger i områden som med dagens mått mänt ligger vårt Europa nära.

Ett försök till framtidsblick mot år 2025 som EU:s institut för strategiska studier nyligen publicerat - *The New Global Puzzle: What World for the EU in 2025?* - konstaterade lakoniskt, att "the political, economic and security outlook at the borders of the Union is likely to have deteriorated considerably" intill dess, och varnade för möjligheten av "a systematic breakdown of the Middle East."

Tendenserna är inte svåra att se. Auktoritära stater med bristande legitimitet. Stagnerande ekonomier och snabbt ökande befolkning. Och samtidigt religionens ökade roll också i politiken - och som inte är begränsad till enbart den islamska världen.

I den helvetets förgård som det isolerade Gaza håller på att utvecklas till ligger inbördeskriget i dag nära. I det urgamla tvåflodslandet dödas varje vecka tusentals personer i allt allvarligare sekteristiska strider mellan grupperingar vars skiljelinje går tillbaka till olika meningar om successionen efter profeten Muhammed. Uppe i det persiska höglandet sätts samman nya centrifuger för anrikning av det uran som en dag skulle kunna bygga också de hemskaste av bomber.

Och genom Hormuzsundet passerar dagligen ca 40 procent av all den olja som finns på den internationella marknaden - om några decennier kommer den siffran att ligga närmare 60 procent. Det växande Asien - de förhoppningsfulla miljarderna i Kina och Indien - är beroende av sin livlina till denna allt oroligare del av vår värld.

I vår globaliserade värld är också såväl säkerheten som osäkerheten globaliserad.

Och när vi nu ser framåt är det utvecklingen i Europas förgårdar - bort mot Hindukush, ner mot Hormuzsundet, Afrikas horn och södra Saharas kulturella brytningslinjer - som utgör det allvarligaste av de hot som vi måste kunna möta för att kunna ha tilltro till globaliseringens framtida möjligheter.

Vill vi möta dessa utmaningar, och säkra den bättre värld som så tydligt kommer

att bli möjlig, finns inget alternativ till ett Europa som står starkare - med sitt exempel, med sina insatser och som partner i samarbete med andra.

Och den slutsatsen stärks ytterligare av alla de andra nya utmaningar som vi nu konfronteras med.

Ingen kan längre bortse från den starkt ökade betydelse som de globala miljöfrågorna kommer att få. Kan vi värna havens resurser från att uttömmas så att vi inte skapar risker för kommande generationer? Och de utmaningar som ligger i den starkt ökade efterfrågan på energi kan knappast underskattas. Arbetet att möta de nya risker som ligger i nya infektioner och sjukdomar, i en tid när också virus snabbt kan flyga första klass mellan alla världens städer, kommer också att kräva en ny nivå av internationell samverkan.

Att vara utrikesminister i Sverige i dag är inte samma sak som det var i går. Vi lever i början av vårt eget stora paradigmskifte. Vi står mitt uppe i en ny fas av en accelererande globalisering. Vi ser det mörka vid Europas strategiska horisont. Och vi ser hur stater står svagare och mer famlande inför allt detta nya.

Självfallet finns det fortfarande en roll för den nationella utrikespolitiken. Vi har en roll i att utveckla samarbetet i Östersjöområdet och norra Europa som kommer att bli allt viktigare. Vi har att värna nationella intressen också i internationalismens tid.

Men de avgörande uppgifterna är ändå inte dessa.

De avgörande uppgifterna ligger i att stärka det europeiska samarbete som kan göra oss tillsammans till den kraft i fredens, frihetens och försoningens tjänst som världen kommer att vara i ett allt mer desperat behov av. I att värna det öppna samhällets, de öppna ekonomiernas och den öppna världens idéer mot de krafter som vill vrida klockan tillbaka.

Och i att bygga de bättre nätverk av internationellt samarbete som kan ge globaliseringen nya möjligheter. I hög utsträckning handlar det självfallet om Förenta Nationerna - att bygga vidare på basen av de fem lärdomar som Kofi Annan redovisade i sitt anförande härom dagen.

Vi är ett allt mer både europeiserat och globaliserat samhälle.

Vårt välstånd har alltid byggt på vår medverkan i de europeiska och globala ekonomiska integrationen - men även i dessa hänseenden ser vi hur utvecklingen accelererar.

Ett sätt att mäta detta är exporten i förhållande till vår samlade ekonomi. Och slående är de två saker.

För det första att denna andel var i stort sett densamma 1990 som den var hundra år tidigare 1890 - med lägre andel dessemellan.

Och för det andra att exportens andel av vår samlade ekonomi sedan 1990 ökat dramatiskt - från under 30 procent till närmare 50 procent.

Importens och exportens samlade andel av vår ekonomi har under samma tidsperiod ökat närmast explosionsartat från ca 50 procent till inte mindre än 90 procent.

Aldrig förr har internationaliseringen av vår ekonomi och vårt samhälle gått så snabbt som under detta år.

Grunden till denna vår framgång ligger i en öppnare svensk ekonomi, i ett öppnare Europa och i en öppnare värld.

Och det handlar självfallet inte bara om handeln.

I dag bor ca en halv miljon svenskar utanför landets gränser. Och det i allt fler delar av världen. Snart anses det finnas fler svenska medborgare bosatta i Thailand än i Spanien.

Och varje dag befinner sig dessutom ca 200 000 svenskar på resa utanför landets gränser - under sommarmånaderna sannolikt närmare en halv miljon.

Varje dag förändras också vårt svenska samhälle.

Fler nyfödda pojkar döps till Mohammed än till Fredrik - om än Carl ännu så länge förefaller att klara konkurrensen. Vår nordligaste svenska representant i Europaparlamentet är född i Sanski Most i Bosnien. I vårt land bor ca en miljon

människor som är födda i andra länder.

Det är i denna tid av accelererande förändringar och nya utmaningar som vi har att forma den moderna tidens utrikespolitik och den globaliserade världens utrikesförvaltning.

En del av vad det kan innebära har jag kanske redan antytt. Annat finns det all anledning för oss alla att diskutera. Utrikespolitiken är icke längre främst ett de slutna salongernas samtal.

Vi ser hur utrikesförvaltningen förändras.

I dag är det representationen i Bryssel som är den särklassigt största av våra olika myndigheter utomlands. Det är icke en ambassad i egentlig bemärkelse - det är i stället en det samlade regeringskansliets förlängning in i den europeiska integrationsprocessen.

Nere vid Bosporen ser vi i ett annat exempel på utrikesförvaltningens förändring hur den byggnad som är vår äldsta utrikesrepresentation - då till det osmanska imperiet - i skepnaden av ett generalkonsulat och ett institut blivit en centralpunkt i den öppna dialogen mellan kulturer och traditioner i denna så viktiga del av världen.

I Washington har House of Sweden öppnat dörrar för mycket mer av diskussion och dialog i det meningsutbyte över Atlanten som vi är övertygade om kommer att bli allt viktigare.

Men det handlar också om att integrera det som en gång mest sågs som bara bistånd med det som en gång mest sågs som mest diplomati. I Bosnien är vi inte bara politiskt starkt engagerade genom de många mänskliga banden mellan våra samhällen, utan också en av de allra största biståndsgivarna. Och det sker samtidigt som vi nu ser med nya ögon på själva utvecklingsprocessens förutsättningar. I allt det jag tidigare sagt ligger ju insikten om en öppen ekonomisk och ett öppet samhälles stora betydelse också för ekonomisk och social utveckling - för demokrati, rättsstat, marknadsekonomi, medborgerliga fri- och rättigheter.

När Nobels fredspris i år gick till Muhammad Yunus och hans Grameen Bank

var det ett erkännande inte bara av betydelsen av länken mellan fred och ekonomisk utveckling utan också av ekonomisk utveckling och den mikrokapitalism som mikrokrediter ger helt nya möjligheter för.

Självfallet måste detta synsätt ha sin betydelse också för det sätt på vilken vår politik utformas. Med 30 miljarder kronor i bistånd är våra möjligheter i alla dessa avseenden betydande.

Vi svenskar är dessvärre inte mer än 0,15 procent av världens befolkning och 1,2 procent av världens ekonomi - och vi är faktiskt inte mer än 2 procent av befolkningen ens i den Europeiska Unionen.

Men det innebär inte att det vi gör är utan betydelse.

Vi har traditioner av internationellt engagemang, företagande och samarbete som väcker respekt.

Svenskar är ofta efterfrågade såväl när det gäller att leda internationellt företagande som när det gäller att inom FN-systemet eller annorstädes arbeta för fred och försoning.

Vi är mer europeiserade och globaliserade än de flesta. Det skall vi vara stolta - över och se som en av våra avgörande fördelar i den nya världen. Men vi skall vara det utan att för den skulle vara mindre stolta över det svenska - eller det halländska.

Taggar

2000-tal, 2006, Man, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-bildt-ny-politik-i-en-ny-tid-linjetal-ang-utrikespolitiken>